

صلى الله عليه وسلم

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه الهیات

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: علوم قرآن و حدیث

عنوان:

محورهای دفاع از مبانی تشیع در کتاب النص و الاجتهاد

علامه سید شرف الدین موسوی

استاد راهنما:

دکتر سیده فاطمه هاشمی

پژوهشگر:

فاطمه پور شفیع

تابستان ۱۳۹۴

تقدیم بہ:

از ہمسر عزیزم کہ در این راہ با سعی و کوشش و صبر و شکیبائی خود اوقات پر زحمت مرا تکمیل کردند، کمال

مشکر و قدردانی را دارم

تشکر و قدردانی:

از استاد راهنمای عزیز خانم دکتر سیده فاطمه هاشمی که با زحمات و راهنماییهای بی دریغ خود مرا در انجام پایان نامه یاری کردند و درسهای مفیدی به بنده آموختند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب فاطمه پور شفیق دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۹۲۰۱۳۶۰۴ در رشته علوم قرآن و حدیث که در تاریخ ۹۴/۶/۱۸ از پایان نامه خود تحت عنوان :

محورهای دفاع از مبانی تشیع در کتاب النص و الاجتهاد علامه سید شرف الدین موسوی

با کسب نمره ۱۷/۲۵ و درجه بسیار خوب دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم :

۱. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و ...) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی :

تاریخ و امضاء :

بسمه تعالی

در تاریخ ۹۴/۶/۱۸

دانشجوی کارشناسی ارشد فاطمه پورشفیعی از پایان نامه خود دفاع نموده وبا نمره ۱۷/۲۵ بحروف هفده و بیست و پنج صدم تمام و با درجه بسیارخوب مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۴۰۵۹۳۲۰۱
عنوان پایان نامه: محوره‌های دفاع از مبانی تشیع در کتاب النص و الاجتهاد علامه سید شرف الدین موسوی		
نام و نام خانوادگی دانشجو: فاطمه پور شفیع	تاریخ شروع پایان نامه: ۸۹۳/۱۹	تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۴/۶/۱۸
شماره دانشجویی: ۹۲۰۱۳۶۰۰۴		
رشته تحصیلی: علوم قرآن و حدیث		
استاد /استادان راهنما: دکتر سیده فاطمه هاشمی		
استاد/استادان مشاور:		
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):		
اکثریت امت اسلامی پس از رحلت پیامبر (ص) بطریقی غیر طریق حق رفتند. پس از ماجرای سقیفه و تعیین و تحکیم پایه های حکومت و خلافت خلفا، راه نفوذ تأویلات در نصوص و اعمال اجتهادات بدعتی و اعمال رأی باطل بر خلاف نص باز شد. عدم همراهی و اطاعت از ولایت امیرالمؤمنین علی (ع) و جهل عامه مسلمین در کنار قدرت حاکم و خفقان و فشار ناشی از آن مسیر بدعتها و انحرافات بعدی را فراهم ساخت. علامه سید شرف الدین موسوی از علماء شیعی معاصر در کتاب "النص والاجتهاد" به دفاع از مبانی اعتقادی شیعه و بررسی محوره‌های شاخص و عمده آن پرداخته است، که در این پایان نامه بطور تفصیلی و متمایز مورد بررسی قرار می گیرد.		
کلید واژه ها: مبانی، تشیع، نص، اجتهاد، " کتاب النص و الاجتهاد" سید شرف الدین موسوی، بدعت، تحریف		

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است تاریخ و امضا:

مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه:.....
۵	فصل اول: کلیات تحقیق
۶	کلیات طرح:
۶	۱-۱- بیان مساله تحقیق:.....
۷	۱-۲- اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن:.....
۷	۱-۳- هدفهای تحقیق:
۷	۱-۴- سوالات و فرضیه های تحقیق (بیان روابط بین متغیر های مورد مطالعه):.....
۷	۱-۴-۱. سوالات :
۸	۱-۴-۲. فرضیه های تحقیق:.....
۹	۱-۵- پیشینه تحقیق
۹	۱-۶- قلمرو و ساختار تحقیق
۱۰	۱-۷- روش گرد آوری اطلاعات:.....
۱۰	۱-۸- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:.....
۱۰	۱-۹- مفهوم متغیرها و واژه های کلیدی :
۱۳	فصل دوم: معرفی کتاب النص و الاجتهاد و مؤلف آن
۱۴	۲-۱. معرفی مؤلف:.....
۱۶	۲-۲. معرفی کتاب النص والاجتهاد:.....
۱۸	۲-۳. مفهوم نص واجتهاد نزد مؤلف (علامه سید شرف الدین).....
۱۸	۲-۳-۱. مفهوم نصّ
۱۸	۲-۳-۱-۱. مفهوم لغوی نصّ
۱۸	۲-۳-۱-۲. مفهوم اصطلاحی نص
۱۸	۲-۳-۲. مفهوم اجتهاد
۱۸	۲-۳-۲-۱. مفهوم لغوی اجتهاد
۱۹	۲-۳-۲-۲. مفهوم اصطلاحی اجتهاد از دیدگاه علماء اصولی

- ۲-۳-۲-۳. مفهوم اجتهاد و نص از دیدگاه سید شرف الدین ۲۲
- فصل سوم: مبانی عقاید تشیع بر اساس کتاب النص و الاجتهاد ۲۴
- ۳-۱. تأکید بر حفظ وحدت میان تشیع و تسنن در جامعه اسلامی ۲۵
- ۳-۱-۱. تأکید بر حفظ وحدت در سیره علوی ۲۸
- ۳-۲. بطلان اجتهاد در مقابل نص ۳۰
- ۳-۲-۱. نفوذ اعمال رأی و اجتهاد باطل پس از رحلت پیامبر (ص) ۳۱
- ۳-۳. انتصاب الهی امام ۳۳
- ۳-۴. حقانیت اهل بیت (ع) در ولایت و امامت ۳۴
- ۳-۵. عصمت ائمه (ع) ۳۹
- ۳-۶. علوم غیبی ائمه (ع) به اذن خداوند ۴۱
- ۳-۷. افضلیت علی (ع) برای خلافت مسلمین ۴۵
- ۳-۷-۱. افضلیت علی (ع) از دیدگاه ابن ابی الحدید معتزلی: ۴۹
- فصل چهارم: عمده ترین محورهای دفاع از مبانی عقاید شیعه بر اساس کتاب النص و الاجتهاد ۵۵
- ۴-۱. تأویل نادرست در مسئله خلافت و جانشینی پیامبر (ص) ۵۷
- ۴-۱-۱. آغاز تأویل نادرست در ماجرای سقیفه ۵۷
- ۴-۱-۱-۱. مفهوم سقیفه و چگونگی شکل گیری آن: ۵۷
- ۴-۱-۱-۲. تحلیل تاریخی بر پائی سقیفه ۵۸
- ۴-۱-۱-۳. آثار اجتماعی سقیفه ۵۹
- ۴-۲. عزم مبارزاتی و روشنگرانه اهل بیت (حضرت علی (ع) - حضرت فاطمه (س)) در دفاع از ولایت ۶۱
- ۴-۳. سعه صدر و درایت حضرت علی (ع) و اهل بیت در مناظرات و احقاق حق خود ۶۳
- ۴-۴. افشاء عملکرد نادرست و اجتهادات بدعتی و تحریفهای اعمال شده خلفا و برخی بزرگان صحابه ۶۴
- ۶۶ ۶۶
- ۴-۴-۱. صدور خطبه شقشقیه در بیان عملکرد نادرست خلفا ۶۶
- ۴-۴-۲. عملکرد باطل و اجتهادات ابوبکر و اتباع او برخلاف نص ۶۸
- ۴-۴-۱-۲. اجتهاد ابوبکر در تحکیم پایه های حکومت خود ۷۲
- ۴-۴-۱-۱. جریان بیعت اجباری از علی (ع) و هجوم به خانه کوثر و ولایت ۷۳
- ۴-۴-۲-۲. اجتهاد در منع اعزام سپاه اسامه بن زید ۷۶
- ۴-۴-۲-۳. جنگ اقتصادی با اهل بیت (اسقاط سهم مؤلفه القلوبهم و سهم خمس) ۷۸

- ۸۳ ۴-۲-۴-۴. اجتهاد در حکم ارث انبیاء الهی (عدم تورث پیامبر اسلام(ص))
- ۸۵ ۴-۲-۴-۵. غصب فدک
- ۸۷ ۴-۲-۴-۱. سرانجام فدک
- ۸۹ ۴-۲-۴-۶. اجتهاد ابوبکر - اداء زکات
- ۸۹ ۴-۲-۴-۷. اجتهاد ابوبکر در اجرای حکم علیه خالد بن ولید
- ۹۱ ۴-۲-۴-۸. اجتهاد ابوبکر در منع از انتشار و نگارش احادیث نبوی
- ۹۸ ۴-۴-۳. عملکرد باطل و اجتهادات عمر و اتباع او بر خلاف نص
- ۹۸ ۴-۳-۱. شخصیت عمر
- ۱۰۰ ۴-۳-۲. روزگار عمر قبل از خلافت:
- ۱۰۲ ۴-۳-۲-۳. نقش عمر و اجتهاد او در نبردهای پیامبر(ص)
- ۱۰۵ ۴-۳-۲-۱. تحلیل :
- ۱۰۶ ۴-۳-۳. اجتهاد عمر در جریان صلح حدیبیه
- ۱۰۷ ۴-۳-۴. اعتراض عمر به نماز پیامبر (ص) بر یک منافق و مؤمن
- ۱۰۹ ۴-۳-۵. نهادینه شدن اجتهاد باطل پس از رحلت پیامبر(ص) توسط عمر
- ۱۱۰ ۴-۳-۶. اجتهادات عمر و بدعتها
- ۱۱۰ ۴-۳-۶-۱. بدعت در نماز صبح
- ۱۱۲ ۴-۳-۶-۲. اجتهاد عمر و بدعت او در نهی از حج تمتع
- ۱۱۳ ۴-۳-۶-۳. اجتهاد عمر بر طلاق سوّم
- ۱۱۵ ۴-۳-۶-۴. اجتهاد عمر بر نماز تراویح
- ۱۱۷ ۴-۳-۶-۵. اجتهاد عمر بر چهار تکبیر در نماز اموات
- ۱۱۷ ۴-۳-۶-۶. حکم ارث بردن خواهر و برادر و بدعت عمر
- ۱۱۷ ۴-۳-۶-۷. اجتهاد عمر و ممانعت از گریستن
- ۱۱۸ ۴-۳-۶-۸. اجتهاد عمر در تعیین مهر برای زنان و قضاوتهای او
- ۱۱۹ ۴-۳-۶-۹. تحلیل بحث:
- ۱۲۲ ۴-۳-۶-۱۰. شورای عمر
- ۱۲۳ ۴-۳-۶-۱۱. تحلیل بحث:
- ۱۲۴ ۴-۴-۴. عملکرد باطل و اجتهادات عثمان و اتباع وی بر خلاف نص
- ۱۲۴ ۴-۴-۱. تاریخچه عثمان

۱۲۷.....	۲-۴-۴-۴. اجتهادات و بدعتها ی عثمان
۱۲۸.....	۱-۲-۴-۴-۴. تحلیل:
۱۲۹.....	۵-۴-۴. عملکرد باطل و اجتهادات عایشه و حفصه بر خلاف نص
۱۳۰.....	۱-۵-۴-۴. تحلیل یک: عایشه و عاقبت عثمان
۱۳۲.....	۲-۵-۴-۴. تحلیل دو: اجتهادات و بیان جعلیات عایشه
۱۳۵.....	۳-۵-۴-۴. تحلیل سوّم: عایشه و جنگ جمل:
۱۳۷.....	۴-۵-۴-۴. تحلیل چهارم: برخورد با شیوه رفتاری عایشه بعد از رسول خدا(ص)
۱۳۸.....	۵-۵-۴-۴. تحلیل پنجم: عایشه و بی توجهی او به نص
۱۴۱.....	فصل پنجم: آثار و پیامدهای مخرب اجتهاد در مقابل نص
۱۴۲.....	۱-۵. آثار و پیامدهای مخرب اجتهاد در مقابل نص
۱۴۹.....	فصل ششم: نتیجه نهایی
۱۵۰.....	۱-۶. نتیجه نهایی
۱۵۱.....	۲-۶. پیشنهاد
۱۵۲.....	منابع

چکیده:

اکثریت امت اسلامی پس از رحلت پیامبر (ص) بطریقی غیر طریق حق رفتند. پس از ماجرای سقیفه و تعیین و تحکیم پایه های حکومت و خلافت خلفا، راه نفوذ تأویلات در نصوص و اعمال اجتهادات بدعتی و اعمال رأی باطل بر خلاف نص باز شد. عدم همراهی و اطاعت از ولایت امیرالمؤمنین علی (ع) و جهل عامه مسلمین در کنار قدرت حاکم و خفقان و فشار ناشی از آن مسیر بدعتها و انحرافات بعدی را فراهم ساخت. علامه سید شرف الدین موسوی از علماء شیعی معاصر در کتاب "النص والاجتهاد" به دفاع از مبانی اعتقادی شیعه و بررسی محورهای شاخص و عمده آن پرداخته است، که در این پایان نامه بطور تفصیلی و متمایز مورد بررسی قرار می گیرد.

کلید واژه ها: مبانی، تشیع، نص، اجتهاد، "کتاب النص و الاجتهاد" سید شرف الدین موسوی، بدعت، تحریف

مقدمه:

منصب امامت (ولایت)، منصبی الهی است و وصی پیامبر باید در علم و ایمان و تقوی و فضائل همچون پیامبر باشد و مقام عصمت داشته باشد. و غدیر که بارزترین جلوه تشیع و خط ولایت است معرف وصی پیامبر باشد. آنچه در دهم هجری به فرمان خدا در غدیر خم روی داد و پیامبر اکرم (ص) در روز هیجدهم ذی الحجه آن سال در بازگشت از حجه الوداع، امیرالمؤمنین را به امامت مسلمین و ولایت امت و وصی خویش نصب کرد که در راستای اطاعت امر خداوند بود.

اعلان وصایت و خلافت و ولایت حضرت علی (ع) از همان آغاز دعوت علنی در واقعه یوم الدار صورت گرفت. در اوائل بعثت پیامبر با نزول آیه "وانذر عشیرتک الاقربین" (شعراء ایه ۲۱۴) آن حضرت مأمور شد که خویشاوندان خود را به اسلام دعوت کند. پس در خانه خود یا ابوطالب چهل نفر را دعوت کرد و بعد از اطعام فرمودند: هر یک از شما که در ایمان آوردن پیشقدم شود و اسلام بپذیرد او برادرم، وصی و جانشین من و ولی مؤمنان است. از حاضران تنها علی بود که برخاست و ایمان و پذیرش خود را اعلام کرد. پیامبر فرمود:

"انّ هذا اخی وصیّی و خلیفتی فیکم فاسمعوا له و اطیعوا- این برادر من وصی من و خلیفه من بین شماست". آن گروه از روی استهزاء برخاستند و به ابوطالب گفتن: تو را دستور داده که از پسر ت اطاعت کنی، این مسئله مهم بارها و بارها توسط پیامبر تکرار شد و علاوه بر آن بسیاری از آیات قرآن مربوط به واقعه غدیر و ابلاغ پیام الهی مبنی بر تعیین علی به امامت و ولایت مسلمین است؛ علی مع القرآن و القرآن مع علی- علی خلیفه بلا فصل مسلمین بود گرچه اهل سنت نیز امیرالمؤمنین را به عنوان چهارمین خلیفه از خلفای راشدین می دانند؛ ولی از دید شیعه خلفای راشدین و جانشینان بر حق پیامبر، دوازده امام معصوم (ع) هستند که رسول خدا آنان را به جانشینی خود تعیین و نصب کرده و از یکایک آنها نام برده است و این مطلب از طریق شیعه و سنی به تواتر بیان شده است.

پس از وفات رسول خدا (ص) خلیفه شدن ابوبکر نه به نص و نه به فرمان و تعیین پیامبر خدا بود. بلکه به اجتهاد و اجماع خودشان صورت گرفت.

آنان می کوشیدند که به حکومت خود رنگ قداست و مشروعیت ببخشند ؛ به نوعی که خلافت سه تن را بیش از امام علی مشروعیت بخشیدند ، و این بود که خلافت رفته رفته از مسیر خود خارج شد

و همانگونه که پیامبر خدا پیش بینی کرده بود که خلافت پس از من است. بعد از من امارت خواهد شد و سپس به ملوکیت و پادشاهی تبدیل شده و نهایتاً به جابره و دیکتاتوری خواهد رسید.

سیکون بعدی خلفاء و من بعد الخلفاء امراء من بعد الامرا ملوک جابره در امالی صدوق به نقل از امام صادق (ع) روایت می کند " نحن شجرة العلم و نحن اهل بیت النبی و فی دارنا مهبط جبرائیل و نحن خزائن علم الله و نحن معادن وحی الله ، من تبعنا نجی و من تخلف عنا هلك " ما درخت دانش و خاندان پیامبریم ، فرود آمدن جبرئیل در خانه ما بود ، ما گنجینه داران علم خدا و سرچشمه های وحی الهی هستیم ، هر کس از ما پیروی کند نجات می یابد و هر کس از ما تخلف نماید هلاک می شود.

مردم با رواج بدعتها و اجتهادات خلفا خود را از فروغ هدایت و امامت اهل بیت (ع) محروم ساختند و به دیگران روی آوردند و در نتیجه شرف و آبرو و عزت خود را پایمال کردند و خود را اسیر دروغها و ظلمهای ناشی از بدعتها و اجتهادات نا بخردانه آنان کردند و از خدا و کتابش دور ماندند. با اینکه اسلام دین مودت و رحمت بوده و رسول آن ، رحمت عالمیان است که کتابش به عقل و تدبیر حکم می کند. علاوه بر آن آنچه مهم است ؛ قرآن چون و چرای بدون حجت آشکار را مذمت کرده و ناروا شمرده، با این همه حجت آنان برخلاف حجت الهی حرکت کردند و خلافت را که منصب الهی است ، غصب کردند. در حالیکه نصوص معتبره در امر وصایت و خلافت امیرالمؤمنین بسیار است .

سید شرف الدین نیز با استناد به قرآن و روایت و اشاره به اینکه سخن پیامبر (ص) وحی الهی است و زندگانی پیامبر (ص) پس از بعثت و از روزی که در خانه ابوطالب ، بستگان خود را گرد آورد و رسالت خود را اعلام فرمود ، تا روز واپسین مرگ خویش ، سرشار از این نصوص و تصریحات

بود. بخصوص به این دو چیز گرانقدر (قرآن و اهل بیت) که برای حکمیت میان دو فرقه شیعه و سنی کافی است. ایشان گام‌های بلند و مهمی را برای اثبات حقانیت اعتقادات شیعه بر داشته اند. سید شرف الدین سقیفه را محل اجماع دنیا پرستان خلافت اسلامی می داند که با تأویل نصوص و اجتهاد خویش به هیچ چیز پای بند نبودند.

اگر چه فرضاً دلیل صریح و نص قاطعی هم برای اثبات خلافت یکی از رجال خاندان پیامبر(ص) وجود نداشت و باین وصف ، فرضاً دارای حسب و نسب بر جسته ای نبودند و از لحاظ اخلاق ، جهاد ، علم ، عمل ، اخلاص ، شهرت نداشتند و در همه فضائل گوی سبقت را از همگان نبروده بودند بلکه مانند سایر صحابه محسوب می شدند ، شرعاً یا عقلاً یا عرفاً بیعت گرفتن را باید با مقدماتی برای حفظ امنیت تا پایان مراسم تدفین پیامبر به تأخیر می انداختند تا کار خلافت و بیعت گرفتن رو به راه شود. سید مخالف آنان را با نصوص صریح خدا و پیغمبر (ص) در جایی می داند که مربوط به سیاست باشد ، مانند سرپرستی و قیمومت و امارات و اداره امور دولت و مملکت و غیره ، ولی آنان در جایی که صحبت از دین محض مانند نماز و توجه به قبله و روزه و امثال اینها بود عمل به نصوص می کردند. ایشان سکوت مولای در غصب خلافت را به جهت موارد بسیاری که در آن زمان حاکم بود می دانستند ، زیرا خطرات بسیاری اسلام را تهدید می کرد . رومیان و سایر دشمنان اسلام در کمین مسلمانان بودند و مرگ پیغمبر (ص) را برای خود فرصتی مناسب می دانستند پس دست به کار شدند و در این بین مولای حق خود را فدای دین اسلام و آرامش عمومی کرد و به همین جهت در خانه نشست و بیعت نکرد تا او را با بی میلی بیرون آوردند . مولای اراده کرده بود تا حق خود را محفوظ دارد تا بر آنها که تصاحب کرده بودند و طرفداران آنها تا روز قیامت احتجاج کند ؛ اگر حضرت برای بیعت گرفتن شتاب می کرد حجتی نداشت ولی در رفتاری که نمود هم دین و مسلمانان را حفظ کرد و هم حق خود را در زمامداری مسلمانان نگاهداشت ؛ و کاری که ایشان انجام داد بر مبنای بردباری و تحمل وسیع بود که با دور اندیشی خود مصلحت عمومی را رعایت کرد و این سودمندترین راهی بود که موجب پاداش و ثواب برای آن حضرت و نزدیکی بیشتر به خداوند متعال بود.

علی (ع) در سکوت خود از امر به معروف و نهی از منکر دور نمی ماند . ایشان با سعی و کوشش خود برای نجات بشریت و باقی ماندن بیداری اسلامی تا قیامت در برابر چپاول غارتگران و حکومت‌های غاصب پند ها و اندرزهای مفیدی را به جامعه اسلامی تزریق می کردند و در برابر حُقم و جهل و نادانی مردم ، درسهای مفید اخلاقی و سیاسی و اجتماعی و اعتقادی را پیاده می کردند. اینگونه بود که مردم بعد از ظلم و ستم حاکمان دروغین بعد از عثمان به در خانه مولای هجوم آوردند و با ایشان بیعت کردند گرچه دشمنان توانایی درک این حکومت اسلامی و قانون مند را نداشتند و در لباس دین و تهجد به سوی مولای حمله ور شدند و سه جنگ را بر ایشان تحمیل کردند. گرفتاری مولای علی (ع) این بود که باید به جنگ مؤمنین جاهل و تأویل گر و بدعت گذار برود که اصول دین اسلام را درک نکرده بودند و امامت را جدای از بینش اسلامی خود می دیدند و مسیر باطل و استدلال ناصحیح خود را به اصول دین نزدیک تر می دانستند و این پندارهای باطل و نشناختن موضع امامت و ولایت بود که شمشیر ابن ملجم را برفرق مبارک فرود آورد و نهایتاً تفاله های باقی مانده آن جهل و نادانی با تمامی جنودش همواره تا به امروز باقی مانده و تیزی نوک شمشیر زهر آلود خود را به سوی علم و بینش و تعقل و فهم جامعه اسلامی گرفته است ، و امروز بیننده همان جریانات و فتنه های توسعه یافته در شکل دیگری از فضای سقیفه هستیم.

فصل اوّل

کلیّات تحقیق

کلیات طرح:

۱-۱- بیان مساله تحقیق:

امامت از ضروریات دین و مذهب است. امامت اصلی از اصول دین است که عقلا و شرعا تقدیم مفضول بر فاضل را ناروا می‌داند و این آنچیزی است که ذهن فطری انسان را بخود مشغول می‌دارد زیرا فطرت انسان فاضل را رها نمی‌کند که بدنبال مفضول برود. ما با تعصبات و موضع‌گیریهای غیر منطقی وداع کرده ایم ولی بدنبال کلمه "اعلی" هستیم و جویای شناخت حق و حقیقت، حقیقتی که در امامت گنجانده شده است و ما را به شناخت ارزشها دعوت می‌کند.

پژوهش حاضر با تکیه بر کتاب "النص والاجتهاد" از علامه سید شرف الدین موسوی از علمای شیعه معاصر که به دفاع از مبانی اعتقادی شیعه و بررسی محورهای عمده مطرح شده به طور تفصیلی و گزینشی می‌پردازد.

ضرورت و اهمیت این بحث از آن روست که اکثریت امت اسلامی پس از رحلت پیامبر(ص) به طریقی غیر طریق حق رفتند به طوری که پس از ماجرای سقیفه و تعیین و تحکیم پایه های حکومت و خلافت ناحق خلفاء به جای خلافت حق حضرت امیر(ع) راه نفوذ تأویلات در نصوص و اعمال اجتهادات بدعتی و اعمال رأی باطل بر خلاف نص باز شد، عدم همراهی و اطاعت از ولی حق ائمه معصومین و جهل عامه مسلمین در کنار قدرت حاکم و خفقان و فشار ناشی از آن، مسیر بدعتها و انحرافات بعدی را از سوی حکما و برخی صحابه و صاحب منصبان فراهم ساخت.

علامه سید شرف الدین موسوی در کتاب "النص و الاجتهاد" خود مهمترین موارد بدعتها و اجتهادات ناروا بر خلاف نص قرآن و سنت نبوی را به بهترین شکل، در قالب احتجاج و دفاع از مبانی اعتقادی شیعه در امر امامت و ولایت مرقوم داشته است. در این نوشتار سعی نگارنده بر آنست

که با بررسی کامل این کتاب ، به استخراج مبانی دفاع از عقاید شیعه و محورهای عمده مطرح شده بپردازد.

۱-۲. اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن:

حوادث اسفبار و اتفاقاتی که در صدر اسلام پس از رحلت پیامبر گرامی اسلام(ص) ایجاد شد ، چیزی نیست که انسان بتواند آنرا فراموش کند ، بلکه باید در هر زمان آنها را مطرح ساخت و در باره علل و عواملی که موجب پدید آمدن حوادث و فجایع گردیده ، بحث و بررسی نمود و آنها را با مبانی قرآن و روایت که چراغ راه و هدایت به حق هستند تطبیق داد که مصداق " قد تبین الرشد من الغی " هستند. این ضرورت همواره دغدغه اعتقادی و فکر اینجانب در اثبات عقاید حقه بعنوان شیعه اثنی عشری و استحکام و تقویت مبانی نظری و عملی بوده است. لذا بررسی کتاب " الاجتهاد و النص " را که به مقایسه عالمانه و تطبیقی در مبانی اعتقادی شیعه است به عنوان پایان نامه برگزیدم.

۱-۳. هدفهای تحقیق:

- ۱- درک معرفت بیشتر نسبت به حقایق پوشیده اعتقادی شیعه در ماجرای سقیفه و غضب خلافت.
 - ۲- اثبات و تحلیل مسئله عهد شکنی از بیعت در مقابل نص صریح پیامبر(ص).
 - ۳- اثبات حق وصایت و ولایت علی(ع) و پایمال شدن این حق توسط خلفا.
 - ۴- بیان اجتهادات بدعتی خلفا و بزرگان صحابه و اتباع آنها بر خلاف نص صریح قرآن و روایات.
- ۱-۴. سؤالات و فرضیه های تحقیق (بیان روابط بین متغیر های مورد مطالعه):

۱-۴-۱. سؤالات :

- ۱- مهمترین مبانی عقاید شیعه بر اساس کتاب " النص والاجتهاد " علامه سید شرف الدین چیست؟
- ۲- عمده ترین محورهای اصلی در دفاع از عقاید شیعه بر اساس کتاب " النص والاجتهاد " علامه سید شرف الدین چیست؟
- ۳- آثار و پیامدهای مخرب اجتهاد در مقابل نص چه بوده است؟

۱-۴-۲. فرضیه های تحقیق:

۱- مهمترین مبانی عقاید تشیع بر اساس کتاب "النص والاجتهاد" علامه سید شرف الدین بر اساس تأکید بر حفظ وحدت در جامعه اسلامی؛ بطلان اجتهاد در مقابل نص، انتصاب الهی امام، اعتقاد به ولایت ائمه(ع)، اعتقاد به عصمت ائمه(ع)، اعتقاد به آگاهی ائمه از علوم غیبی به اذن خداوند، افضلیت علی(ع) در امر خلافت مسلمین، می باشد.

۲- عمده ترین محور های دفاع از مبانی عقاید شیعه بر اساس کتاب النص و الاجتهاد عبارتند از: تأویل نادرست در مسئله خلافت و جانشینی پیامبر (ص)، آغاز تأویل نادرست در بر پائی سقیفه، عزم مبارزاتی و روشنگرانه اهل بیت (حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه(س)) در دفاع از ولایت و حقوق اهل بیت، افشاء عملکرد نادرست و اجتهادات بدعتی فاحش و تحریفهای اعمال شده توسط خلفاء و بزرگان صحابه و صاحبان منصب در جامعه اسلامی.

۳- از جمله مهمترین آثار و پیامد های مخرب اجتهاد در مقابل نص، شیوع احادیث جعلی و مخالف با نص صریح قران و تأویل آنها به منظور توجیه مشروعیت حکومتهای باطل و جور، امکان فعالیت تشکیلاتی و گسترده گروه انحرافی و هابیون و توجیه مقبولیت عملکرد های باطل و فتاوی نادرست و عجیب آنها، ایجاد زمینه های اسلام هراسی و فتنه و اختلاف میان امت اسلامی می باشد.